

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «НАСІННЄЗНАВСТВО»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 201 Агрономія
Освітня програма «Агрономія»
Рік навчання 2, семестр 3
Форма навчання денна/заочна
Кількість кредитів ЄКТС 5
Мова викладання українська

Лектор курсу

Доцент, кандидат сільськогосподарських наук,
Новицька Наталія Валеріївна

Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

novictska@ukr.net

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1379>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

(до 1000 друкованих знаків)

Дисципліна розкриває суть питань розвитку насіння на материнській рослині від запліднення насінневого зачатка до досягання, стану насіння та процесів в ньому від збирання до сівби та в період «сівба-сходи» до переходу молоді рослини до автотрофного живлення включаючи поняття морфологічних, анатомічних та біологічних особливостей, фізико-механічних, біохімічних та фізіологічних властивостей насіння та садивного матеріалу; державної та міжнародної законодавчої та нормативно-правової бази виробництва, реалізації та використання насіння сільськогосподарських культур; методики визначення посівних якостей насіння; внутрішньогосподарського та державного контролю за дотриманням правил насінництва на всіх його етапах; міжнародних відносин країни в галузі насінництва і насіннєзнавства, включаючи питання торгівлі насінням та сортової сертифікації насіння у відповідності до схем OECD.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: історію становлення та розвитку насіннєзнавства в контексті прикладної науки та університетської дисципліни; морфологічні, анатомічні та біологічні особливості насіння та садивного матеріалу; фізико-механічні, біохімічні та фізіологічні властивості насіння та садивного матеріалу; методики аналізування посівних якостей насіння та садивного матеріалу відповідно до сьогочасних вимог ДСТУ. Ці знання озброюють фахівця з агрономії теоретичними знаннями і практичними навичками в забезпеченні сільського господарства високоякісним посівним матеріалом.

В результаті вивчення дисципліни молодий фахівець повинен вміти: управляти процесами формування анатомо-морфологічних, фізико-механічних, біохімічних та фізіологічних властивостей насіння; порушувати спокій насіння без зниження його посівних якостей; забезпечувати збереження довговічності, життєздатності й сили росту насіння, запобігати передчасному старінню насіння, засміченню і розповсюдженню хвороб та шкідників, використовувати методики аналізування посівних якостей насіння та садивного матеріалу згідно діючих національних та міжнародних стандартів.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1				
Тема1 «Становлення та розвиток насіннезнавства як окремої галузі науки та виробництва» 1.1 Значення насіннезнавства як науки та наукової дисципліни 1.2 Історія розвитку насіннезнавства 1.3 Міжнародні організації з питань насінництва та насіннезнавства	2/2	Студент повинен знати теоретичні принципи становлення світової та вітчизняної контрольно-насінневої справи; розвитку насіннезнавства як науки та навчальної дисципліни; адаптації вітчизняного насіннезнавства до міжнародних схем і процедур. Студент має знати практичні принципи відбирання та приймання проб насіння.	Здача лабораторної роботи з методики відбирання та приймання проб насіння.	10
Тема 2 «Формування насіння як етап органогенезу рослин» 2.1. Періодизація онтогенезу та органогенезу рослин 2. Різноманітність насіння або гетероспермія	2/8	Студент має знати принципи періодизації та закономірності формування насіння сільськогосподарських культур; методики аналізу чистоти, енергії проростання та схожості, маси 1000 насінин та вологості насіння.	Здача лабораторних робіт з визначення чистоти, енергії проростання та схожості, маси 1000 насінин та вологості насіння.	10
Модуль 2				
Тема 3 «Фізико-механічні властивості насіння» 3.1 Форма і розмір насіння 3.2 Маса 1000 насінин 3.3 Питома маса насіння або його щільність 3.4 Об'єм насіння	2/2	Студент повинен розуміти і знати основи формування фізико-механічних властивостей насіння, використовувати їх при очистці та сортуванні, методику	Здача лабораторної роботи з визначення травмованості насіння.	10

3.5 Забарвлення та характер поверхні насіння 3.6 Аеродинамічні властивості насіння 3.7 Електричні властивості насіння 3.8 Теплові властивості насіння 3.9 Вологість насіння 3.10 Чистота та вирівняність насіння		аналізування травмованості насіння		
Тема 4 «Біохімічні та фізіологічні властивості насіння» 4.1 Хімічний склад насіння 4.2 Дихання насіння 4.3 Спокій насіння та його порушення	6/2	Студент повинен розуміти та знати вплив хімічного складу насіння на посівні та врожайні якості, процесів дихання насіння на його зберігання та визначення реальних втрат при зберіганні. Має знати значення спокою насіння для теорії і практики зберігання та проростання посівного матеріалу; методику аналізування зараженості хворобами та заселеності насіння шкідниками.	Здача лабораторних робіт з визначення зараженості хворобами та заселеності насіння шкідниками.	30
Тема 5 «Життєздатність та довговічність насіння» 5.1 Типи довговічності насіння 5.2 Методи визначення життєздатності насіння 5.3 Основи зберігання насінних мас 5.4 Старіння насіння	2/2	Студент повинен розуміти Причини втрати життєздатності насіння сільськогосподарських культур, знати Наукові основи зберігання насіння сільськогосподарських культур; методику аналізування життєздатності насіння.	Здача лабораторної роботи з визначення життєздатності насіння.	10
Всього за 1 семестр				70
Залік				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та заліків заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано